

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΔ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2050	Κυριακὴ Η' Λουκᾶ (Λουκ. 10,25-37) 12 Νοεμβρίου 2017	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ἡ εἰκόνα τῆς εὐσπλαχνίας

«Καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη...» (Λουκ. 10,33)

Καὶ πάλι, ἀγαπητοί μου, ὁ πανάγαθος Θεὸς μὲ ἀξίωσε νὰ φέρω τὰ βήματά μου ἐδῶ στὸ ναό. Καὶ ἐφ' ὅσον εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ μιλήσω, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πῶ **λίγες λέξεις**.

Ἀκούσατε τὸ ἱερὸ εὐαγγέλιο· εἶνε ἡ ὡραιότατη **παραβολὴ τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου**, γνωστὴ σὲ ὅλους, ποὺ παρὰ τοὺς αἰῶνες ποὺ πέρασαν διατηρεῖ ὅλη τὴ δροσιά της· ἀπεικονίζει τὴ σύγχρονη πραγματικότητα.

Ὅποιος διαβάξει τὴν παραβολὴ αὐτὴ νομίζει ὅτι κάποιος ζωγράφος στάθηκε ἀπέναντι στὴ σημερινή κοινωνία καὶ μὲ τὰ χρώματά του ζωγράφισε **τρεῖς εἰκόνες**· τὴν εἰκόνα **τῆς δυστυχίας** στὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἔπεσε στοὺς ληστές, τὴν εἰκόνα **τῆς ἀσπλαχνίας** στὰ πρόσωπα τοῦ λευίτου καὶ τοῦ ἱερέως, καὶ τρίτον τὴν ὑπέροχη εἰκόνα **τῆς εὐσπλαχνίας** στὸ πρόσωπο τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.

Θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ρίξουμε ἓνα βλέμμα στὴν τρίτη, στὴν **εἰκόνα τῆς εὐσπλαχνίας**.

Λέει, ἀγαπητοί μου, τὸ εὐαγγέλιο ὅτι ὁ Σαμαρείτης «**ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη**» (Λουκ. 10,33)· ὅτι δηλαδή, ὅταν πέρασε ἀπὸ τὸ σημεῖο ποὺ ἦταν τραυματισμένος ὁ ἄγνωστος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, **δὲν προσπέρασε**. Ὑπάρχουν μερικοὶ ποὺ λένε· Συμπονῶ τὸν ἄλλο, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ τὸν κοιτάξω στὸ χάλι ποὺ εἶνε, ὅταν π.χ. βγαίνει ἀπὸ τὸ χειρουργεῖο ἢ ὅταν ξεψυχάη... Αὐτὸ εἶνε μία **ὑπερευαίσθησις**, ἢ ὁποῖα στὸ βάθος εἶνε ἐγωισμός.

Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης ἤκουσε τὸ βογγητὸ τοῦ τραυματία, πλησίασε κοντά, εἶδε τὰ αἵματα στὰ ροῦχα καὶ τὶς πληγὲς στὸ σῶμα του, καὶ **τὸν συμπόνεσε**. Ἄν ἦταν κανένας ὑπερευαίσθητος, ὅπως εἶνε μερικὲς κυρίες καὶ δεσποινίδες ἀλλὰ καὶ μερικοὶ κύριοι, ποὺ τρέχουν μὲν στὰ κέντρα διασκεδάσεως, ἀλλὰ δὲν πλησιάζουν ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχει πόνος καὶ δυστυχία γιατί ἀποτροπιάζονται, ἂν ἔκλεινε κι αὐτὸς τὰ

μάτια του, ἀσφαλῶς δὲν θὰ τὸν σπλαχνιζόταν. Ἄρα λοιπὸν **θέα καὶ εὐσπλαχνία συνδέονται**· ἡ θέα τῆς δυστυχίας εἶνε τὸ κίνητρο, καὶ ἡ εὐσπλαχνία εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα.

Δὲν λέω, ὑπάρχουν καὶ ψυχρὲς διεστραμμένες, ποὺ ἀρέσκονται νὰ βλέπουν φρικιαστικὰ θεάματα, κι ὅσο τὰ βλέπουν τόσο εὐχαριστοῦνται· αὐτὸ λέγεται **σαδισμός**, τὸ νὰ χαίρεται κανεὶς βλέποντας τὸ κακό, τὴ δυστυχία, ἐγκλήματα, φόνους, αἵματα. Δὲν μιλάμε γι' αὐτοὺς.

Ἕνας φυσιολογικὸς ἄνθρωπος μέσα του ἔχει τὸ λεγόμενο **συμπαθητικὸ συναίσθημα**. Παράδειγμα. Περπατᾷς ἀδιάφορος κοντὰ σ' ἕνα ποτάμι βλέποντας ὅλα γύρω σου. Ἐὰν ξαφνικὰ πέση στὸ ποτάμι ἓνα μικρὸ παιδί, ταραζεσαι ὁλόκληρος. Ἀχ, λές, ἂν μπορούσα νὰ πέσω μέσα νὰ τὸ σώσω!... Εἶνε μέσα στὴ φύσι τοῦ ἀνθρώπου νὰ συμπάσχη μὲ τὸν ἄλλο, εἶνε **ἀνθρώπινο** νὰ συμπονῇ, νὰ κλαίῃ μαζί του. Ἐνῶ τὸ ἄλλο, τὸ νὰ χαίρεται κάποιος μὲ τὴν εὐτυχία τοῦ ἄλλου, νὰ χαίρεται ὁ γείτονας ὅταν τὸ κορίτσι τοῦ διπλανοῦ του παντρεύεται μ' ἓναν ἐκλεκτὸ νέο, νὰ χαίρεται γιατί τὸ παιδί τοῦ φίλου του πῆρε ἄριστα στὰ μαθήματα, νὰ χαίρεται γιατί ὁ συνάδελφός του προοδεύει στὸ ἐμπόριο ἢ στὴν ἐπιχείρησι ἢ στὴν ἐπιστήμη, αὐτὸ τὸ νὰ χαίρεσαι μαζί μ' αὐτοὺς ποὺ εὐτυχοῦν, εἶνε **ἀγγελικόν**, εἶνε γνώρισμα τῶν ἀγγέλων. Τέλος, τὸ νὰ χαίρεται κανεὶς γιὰ τὸ κακὸ ποὺ ὑφίσταται ὁ ἄλλος, αὐτὸ πλεόν εἶνε **δαιμονικόν**· μόνο ὁ δαίμονας χαίρεται ὅταν βλέπῃ τὸν ἄνθρωπο νὰ ἁμαρτάνῃ, νὰ ταλαιπωρῇται καὶ νὰ ὀδυνᾶται.

Στὸν καλὸ Σαμαρεῖτη τὸ νὰ δῇ μὲ βλέμμα συμπαθείας τὸν τραυματισμένον γέννησε μέσα του τὴ διάθεσι νὰ τὸν βοηθήσῃ· καὶ στὸν κάθε φυσιολογικὸ ἄνθρωπο ἡ θέα ἐκεῖνου ποὺ δυστυχεῖ γίνεται ἔναυσμα καὶ κίνητρο νὰ τοῦ συμπαρᾷται. Θέλετε λοιπὸν κ' ἐσεῖς νὰ μιμηθῇτε τὸν καλὸ Σαμαρεῖτη, ν' ἀποκτήσετε κ' ἐ-

σεῖς ἀλτρουϊστικά αἰσθήματα; **Ἐπισκεφθῆτε** νοσοκομεῖα, ν' ἀκούσετε μέσα στοὺς θαλάμους τὸ βογγητὸ τῶν ἀσθενῶν ποὺ κοίτονται στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου· ἐπισκεφθῆτε ἄσυλα ἀνιάτων, νὰ δῆτε ἐκεῖ ἀνθρώπους ποὺ ἰσοβίως ὑποφέρουν· ἐπισκεφθῆτε φυλακές, ὅπου συχνὰ ἀθῶοι φτωχοὶ κρατοῦνται στὰ κελλιά γιὰ μικροπταίσματα· ἐπισκεφθῆτε σπιτάκια καὶ καλύβες, νὰ δῆτε πῶς ζῇ μιὰ χήρα μὲ τὰ ὀρφανά της. Αὐτὴ ἢ ἐπίσκεψις εἶνε καλή, τὴν εὐλογεῖ ὁ Θεός, τὴν συνιστᾷ καὶ ἡ ἀγία Γραφή μὲ τὰ λόγια· «*Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου*» (Ἰακ. 1,27). Ἐὰν λοιπὸν κάποιος ἀπὸ μᾶς ἔχη σκληρὴ καρδιά καὶ θέλῃ ν' ἀποκτήσῃ συμπάθεια, δὲν ἔχει παρὰ νὰ πηγαίνῃ τακτικὰ ἐκεῖ ποὺ βασιλεύει ὁ πόνος· τέτοιες ἐπισκέψεις, ποὺ πρέπει νὰ γίνωνται ἰδίως τὴν ἡμέρα τῆς Κυριακῆς, δημιουργοῦν μέσα στὴν ψυχὴ ἕνα κλίμα συμπαθείας.

Ἀλλὰ ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης δὲν ἀρκέσθηκε μόνον στὴν θέα καὶ στὴ συμπάθεια· ἔκανε καὶ κάτι ἄλλο. Ἐρημος ἦταν ὁ τόπος, δὲν ὑπῆρχε ἐκεῖ φαρμακεῖο, ἱατρεῖο, γιατρός, νοσοκόμος. Ἐγίνε λοιπὸν αὐτὸς καὶ γιατρός καὶ νοσοκόμος. Λέει τὸ εὐαγγέλιο, ὅτι χρησιμοποίησε κρασί, γιὰ νὰ ἀπολυμάνῃ τὴν πληγὴν, καὶ λάδι, γιὰ νὰ καταπραύνη τὸν πόνο. Ὁ τραυματίας θὰ εἶχε ἀσφαλῶς ἀνάγκη ἀπὸ ἐπιδέσμους, μὰ ποῦ νὰ βρεθοῦν; Δὲν τὸ λέει τὸ εὐαγγέλιο ἀλλὰ ὑπονοεῖται, ὅτι ὁ Σαμαρεῖτης θὰ **ἔσχισε τὸ πουκάμισό του** γιὰ νὰ κἀνῃ ἐπιδέσμους. Ἔτσι ἔγινε καὶ σὲ πολέμους· εὐσπλαχνοὶ στρατιῶτες μας –γνώρισα πολλούς– ὄχι μόνον γιὰ Ἑλληνες τραυματίες ἀλλὰ καὶ γιὰ Ἰταλοὺς καὶ Γερμανοὺς ἔσχισαν πουκάμισα καὶ μαντήλια τους καὶ ἔδεσαν μὲ συμπόνια τὸν τραυματία, γιὰ νὰ σταματήσουν τὸ αἷμα τοῦ ποῦ ἔτρεχε.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἔχη ἀγάπη, καὶ νοσοκόμος γίνεται καὶ γιατρός γίνεται, **τὰ πάντα γίνονται**. Λένε γιὰ κάποια μάνα ποὺ βρέθηκε στὴν ἔρημο κ' ἐκεῖ ἐστεῖρευσεν ὁ μαστός της καὶ δὲν εἶχε σταλαγματιὰ γάλα γιὰ τὸ παιδί της, ὅτι ἔκανε κάτι ποὺ μόνον ἡ ἐπιστήμη τὸ γνωρίζει· καὶ τὸ γάλα τὸ ἄσπρο, αἷμα εἶνε. Ἄνοιξε λοιπὸν τὴν φλέβην της καὶ πότισε τὸ παιδί μὲ τὸ αἷμα της, καὶ τὸ παιδί ἔζησε! Νὰ λοιπὸν ὅτι, ὅπου κι ἂν βρεθῇ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἔχη ἀγάπη καὶ εὐσπλαχνία, **βρίσκει τρόπους νὰ ἐλεήσῃ**.

* * *

Αὐτὸ τὸ **δίδαγμα**, ἀγαπητοί μου, μᾶς δίνει σήμερα ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης.

✓ Πρῶτον μὲν **ἐπίσκεψις**. Ἄχ αὐτὴ ἡ Κυριακή!

θὰ ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡμέρα ἐπισκέψεων. Νὰ πᾶς βέβαια καὶ στὸ σπῖτι τοῦ συγγενοῦ σου, ἀλλὰ περισσότερο νὰ ἐπισκεφθῇς τὸν ξένο κ' ἐγκαταλελειμμένο, ποὺ ὁ Χριστὸς τὸν θεωρεῖ ἀδελφὸ τοῦ· αὐτὸ ἔχει ἀξία.

✓ Δεύτερον δεῖξετε **εὐσπλαχνία, συμπάθεια, ἀγάπη**· κι αὐτὸ μὲ τὴν καρδιά, ὄχι ἀπὸ ἕνα ξηρὸ κατῆκον καὶ μιὰ τυπικὴ ὑποχρέωσι.

✓ Τρίτον καὶ κυριώτερον δεῖξετε τὴν ἀγάπην σας ἐμπράκτως, ὄχι μόνον μὲ ὠραῖα λόγια ἀλλὰ καὶ **μὲ ἔργα**, ὄχι μόνον μὲ δάκρυα, συγκινήσεις καὶ αἰσθήματα φευγαλέα, ἀλλὰ **στήν πρᾶξιν** μὲ ἔργα καὶ θυσίες. Λένε ὅτι κάποτε στὸ δρόμο ἔπεσε ἕνας φτωχὸς καὶ ἄρρωστος· ξαπλώθηκε καταμεσῆς τοῦ δρόμου. Μαζεύτηκαν γύρω του πολλοί. Κάποιοι ἔλεγαν· Τὸν καημένο, πῶς ἔπεσε!... Μερικὲς κυρίες ἔβγαλαν τὰ μαντήλια τους καὶ ἔκλαιγαν. Ἦρθε τέλος κάποιος πού, χωρὶς νὰ κλάψῃ, ἄνοιξε τὸ πορτοφόλι του, ἔβγαλε ἕνα χιλιάριο καὶ λέει· Ἐγὼ βάζω **χίλιες δραχμὲς**, βάλτε κ' ἐσεῖς ὅ,τι μπορεῖτε... Ἔτσι συγκεντρώθηκε ἕνα ποσό, τὸν μετέφεραν στὸ νοσοκομεῖο καὶ σώθηκε ὁ ἄνθρωπος.

Τελείωσα, ἀγαπητοί μου. Σὰς παρουσίασα τὴν εἰκόνα τῆς ἀγάπης· τῆς ἀγάπης ὄχι τῆς συγγενείας καὶ τοῦ αἵματος, ὄχι τῶν ὑπολογισμῶν καὶ τοῦ συμφέροντος, ὄχι ἐνὸς στενοῦ κύκλου ἀλλὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Εἶνε **ἡ ἀγάπη ποὺ δίδαξε ὁ Χριστὸς** μὲ τὴ θυσία του καὶ τῆς ὁποίας τὸ ὕψος τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος ἔδειξε ὁ σταυρὸς του. Δὲν εἶνε ἀγάπη φυσικὴ, εἶνε ἀγάπη πνευματικὴ· δὲν εἶνε ἀγάπη αἰσθησιακὴ, αἰσχυρῶν ἐρώτων ποὺ ἀποτελοῦν ἐξευτελισμὸ καὶ ἐκχυδαῖσμὸ τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης. Ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ εὐαγγελίου καὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ μᾶς ἔδειξε τὴν ἀληθινὴ ἀγάπην, τὴν ὁποία ἐγὼ ὀνομάζω **ἐσταυρωμένη ἀγάπη**.

Τὴν πραγματικὴ ἀγάπην μᾶς **διδάσκουν ἐπίσης ὅλοι οἱ ἅγιοι**, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὅσοι τὴν εἶχαν ὡς κύριο χαρακτηριστικὸ τῆς ζωῆς τους (ὅπως π.χ. οἱ ἅγιοι Νικόλαος, Σπυρίδων, μέγας Βασίλειος κ.ἄ.) καὶ κάποιοι ποὺ πῆραν τὸ ἐπίθετο *ἐλεήμων* (ὅπως π.χ. οἱ ἅγιοι Ἰωάννης πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, Φιλάρετος, Ταβιθά κ.ἄ.).

Τὴν **ἀγάπην πρὸς ὅλους** (συγγενεῖς, φίλους, ἐχθρούς) νὰ δείξουμε στὸν μάταιο τοῦτο κόσμον βαδίζοντας στὰ ἴχνη τοῦ Χριστοῦ μας, ὥστε νὰ γίνουμε κ' ἐμεῖς ἅγιοι τοῦ μακαρισμοῦ τοῦ Κυρίου, ποὺ ἀνέβηκε στὸ Γολγοθᾶ γιὰ νὰ προσφέρῃ τὴν ὑψίστην ὑπηρεσίαν στὸν κόσμον. Τότε θὰ εἴμαστε ὄχι μόνον θαυμασταὶ ἀλλὰ καὶ μιμηταὶ καὶ ἀντιγραφεῖς, στὸ μέτρο τῶν δυνάμεών μας, τῆς παραβολῆς τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**